

# Oproep aankoop te bebossen gronden voor openbare besturen

## Inhoud

1. Projectsubsidie aankoop te bebossen gronden
2. Hoe een subsidie aanvragen?
  - 2.1. Indiening
  - 2.2. Aanbevelingen
  - 2.3. Voorwaarden
  - 2.4. Onverenigbaarheden
3. Toekenning en uitbetaling van de subsidie
  - 3.1 Toetsing van het project
  - 3.2 Berekening van de subsidie
  - 3.3 Toekenning van de subsidie
  - 3.4 Uitbetaling van de subsidie
4. Wat verwachten we na de toekenning?
  - 4.1 Termijn van uitvoering
  - 4.2 Voorwaarden na bebossing
  - 4.3 Niet naleving van de voorwaarden en terugvordering van de subsidie

## 1. De subsidie

De Vlaamse overheid lanceert een extra oproep voor de aankoop van te bebossen gronden en voorziet hiervoor dit jaar 1 miljoen euro. Deze oproep is gericht op lokale besturen<sup>1</sup>.

Met deze aankoopsubsidie hoopt Natuur en Bos in samenwerking met de lokale besturen snel en efficiënt de ambitie van 4.000 ha extra bos tegen 2024 waar te maken. Deze subsidie geeft de besturen alvast een extra duw in de rug.

De subsidie wordt toegekend voor de aankoop van te bebossen gronden. De subsidie bedraagt 75 % van het aankoopbedrag, inclusief alle aankoopkosten (incl. pachtuittredingsvergoeding), met een plafond van 5€/m<sup>2</sup>.

De aankoop komt voor subsidie in aanmerking als er voldoende garanties zijn dat de aangekochte gronden op korte termijn ook effectief bebost zullen worden (binnen de 3 jaar).

---

<sup>1</sup> Een gemeente, gemeentebedrijf, vereniging van gemeenten, openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, intercommunaal centrum voor maatschappelijk welzijn, vereniging van openbare centra voor maatschappelijk welzijn, provincie, provinciebedrijf, polder, watering, vereniging van polders en wateringen, kerkfabriek en elke andere rechtspersoon die voor de uitoefening van een openbare eredienst of voor verenigingen van vrijzinnigen onroerende goederen beheert

## 2. Hoe aanvragen?

### 2.1. Indiening

De aanvragen worden via het bijgevoegde formulier bij het Agentschap voor Natuur en Bos ingediend via [subsidies.anb@vlaanderen.be](mailto:subsidies.anb@vlaanderen.be). Uiterlijk 2 maanden na de dag waarop de subsidieaanvraag werd ontvangen, ontvangt u een bericht over de toekenning van de subsidie. Als Natuur en Bos vaststelt dat de aanvraag niet alle vereiste elementen bevat, brengt het de aanvrager binnen veertien dagen na de dag waarop Natuur en Bos de subsidieaanvraag heeft ontvangen, op de hoogte van de ontbrekende elementen.

Tip: Als je vragen hebt over je project, koppel die dan terug met Katrin Goyvaerts van Natuur en Bos (contactgegevens: zie verder).

### 2.2. Aanbevelingen

We moedigen aanvragers aan om bij het inplannen van hun aankoop contact op te nemen met andere actoren in het buitengebied. Zo wordt samenwerking over bosuitbreiding gestimuleerd.

De Vlaamse overheid ziet af van het recht van voorkoop voor die dossiers die binnen de projectoproep 'aankoop van gronden voor bebossing' worden goedgekeurd.

We stimuleren volgende projecten:

- Projecten die deel uitmaken van de realisatie van stadsrandbossen, speelbossen of het versterken van lokale bosuitbreidingsinitiatieven (bvb. tiny forest dichtbij: web-link toevoegen);
- Projecten die bijdragen tot de realisatie van meer toegankelijk groen;
- Projecten gelegen in speciale beschermingszones (SBZ), die bijdragen tot de realisatie van de specifieke instandhoudingsdoelen per Natura 2000-gebied. Hierbij wordt verwezen naar de definitieve aanwijzingsbesluiten in het kader van de instandhoudingsdoelen die werden goedgekeurd op 23/04/2014 en gepubliceerd in het BS van 15/10/2014. Alle info over Natura 2000 vind je op de website: [natura2000.vlaanderen.be](http://natura2000.vlaanderen.be);
- Projecten die bijdragen aan het realiseren van de IHD's buiten SBZ;
- Projecten die door de gerealiseerde bosuitbreiding bijdragen tot de bescherming van soorten via de door de minister vastgestelde soortenbeschermingsprogramma's: zie [natuurenbos.be/SBP](http://natuurenbos.be/SBP).

Natuur en Bos hecht belang aan het draagvlak van het project (overleg met betrokkenen – zoals bosgroep, lokale verenigingen, buurtbewoners en scholen).

### 2.3. Voorwaarden

Het project bestaat uit de aankoop van nog niet eerder beboste terreinen<sup>2</sup> met het oog op bebossing, over een minimum aaneengesloten oppervlakte van 0,1 ha<sup>3</sup>. Ook gronden verworven via onteigening komen in aanmerking. Er geldt geen beperking op vlak van ruimtelijke bestemming.

Besturen kunnen een aankoopsubsidie verkrijgen, op voorwaarde dat de aankoop niet langer dan 12 maanden voor het indienen van de subsidieaanvraag heeft plaatsgevonden.

Verpachte gronden komen maar in aanmerking voor subsidie als de pachttopzeg tijdig kan gebeuren zodat er effectief kan bebost worden binnen 3 jaar na de toekenning van de subsidie. Kosten voor verbreking van pacht of een andere gebruiksovereenkomst komen ook in aanmerking als subsidiabele kost.

De voorgenomen bebossing wordt uitgevoerd met soorten in lijn met de geldende subsidieregelingen bebossingen ([www.natuurenbos.be/bebossing](http://www.natuurenbos.be/bebossing)). Neem zeker een kijkje op de website Ecopedia (<https://www.ecopedia.be/pagina/boomsoortenkeuze-bij-aanplant>) ivm je zoektocht naar standplaats geschikte soorten.

Als het over projecten gaat die in speciale beschermingszones (SBZ) liggen of die bijdragen tot de realisatie van de specifieke instandhoudingsdoelen, moet je bij de bebossing rekening houden met de soortenkeuze (bijvoorbeeld sleutelsoorten) in functie van het beoogde habitatype.

Met het ingediende project wordt een publiek toegankelijk bos gerealiseerd.

De subsidies voor aankoop kunnen enkel op naam van de aanvrager van de aankoopsubsidie (toekomstige eigenaar of gevolmachtigde) toegekend worden. Ook mede-eigendom is mogelijk.

### 2.4. Onverenigbaarheden

Het terrein mag niet gebruikt worden voor een bebossing als compensatie van een ontbossing op basis van art.90 bis van het Bosdecreet van 13 juni 1990, in de vorm van een vermelding als perceel voor compenserende bebossing op het boscompensatievoorstel bij een concrete aanvraag tot bekomen van een stedenbouwkundige vergunning tot ontbossing.

Bebossingsprojecten in ontginningsgebieden waarbij de bebossing als voorwaarde is opgenomen in de geldende milieuvergunning worden uitgesloten.

---

<sup>2</sup> De grond is bij aanvraag geen bos, zoals vermeld in artikel 3, §1 en §2 van het Bosdecreet van 13 juni 1990.

<sup>3</sup> Enkel het effectief te bebossen gedeelte van het terrein, inclusief bospaden en open plekken in kader van natuurbehoud, worden meegerekend voor het bepalen van het subsidiebedrag. Wat betreft het aandeel open plekken wordt de kwantitatieve afweging zoals vermeld in de Handleiding Bosbeheerplannen, kapmachtigingen en andere machtigingen voor beheerwerken in bos gehanteerd:

- grootte open plekken <3ha
- bos tussen de open plekken minstens 100 meter breed en bij voorkeur 200 meter
- verhouding open plekken/totale bosoppervlakte <15%

Delen van het terrein die zullen gebruikt worden voor de aanleg van een parking of sportterrein, het bouwen van onthaalinfrastructuur of andere constructies komen niet in aanmerking voor de subsidie.

Terreinen die al bebost of herbebost moeten worden als gevolg van een gerechtelijke beslissing of als gevolg van een contractuele of eenzijdige verbintenis komen niet in aanmerking. Bijvoorbeeld een project waarbij er een formeel gemeentelijk engagement bestaat tot bebossing binnen een landinrichtingsplan, waarbij het financiële aandeel van de partners omschreven staat in het financieringsplan van het landinrichtingsplan.

Als het terrein reeds waardevolle natuurelementen bevat (habitattypes, leefgebied van soorten van de vogel- of habitatrichtlijn, hoge waarde volgens de Biologische Waarderingskaart) die onverenigbaar zijn met de status van bos, kan het project uitgesloten worden.

Als het project het realiseren van Europese natuurdoelen hypothekeert, kan het project ook uitgesloten worden.

Het project mag niet in strijd zijn met geldende wetgeving.

De grond die is aangekocht, mag niet in eigendom of mede-eigendom zijn van een overheid, tenzij het gaat om een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, een intercommunaal centrum voor maatschappelijk welzijn, een vereniging van openbare centra voor maatschappelijk welzijn, een polder, een watering of een vereniging van polders en wateringen, een kerkfabriek, elke andere rechtspersoon die voor de uitoefening van een openbare eredienst of voor verenigingen van vrijzinnigen onroerende goederen beheert.

Op de grond die wordt aangekocht mag geen goedgekeurd natuurbeheerplan van type twee, drie of vier van een andere beheerder van toepassing zijn waarmee het gewenste natuurstreefbeeld conform het managementplan Natura 2000 al wordt beoogd.

Er kunnen geen subsidies verleend worden aan een begunstigde waarvoor een bevel tot terugvordering uitstaat als gevolg van een eerder besluit van de Europese Commissie waarbij de steun conform de Europese regels over staatssteun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne Europese markt is verklaard.

### 3. Toekenning en uitbetaling van de subsidie

#### 3.1. Toetsing van het project

Aanvragen worden getoetst op basis van de voorwaarden in het vorige hoofdstuk (zie 2.1). Natuur en Bos legt de projecten ter goedkeuring voor bij de Minister.

#### 3.2. Berekening van de subsidie

Het bedrag van de subsidie wordt bepaald op basis van het geschatte of werkelijke aankoopbedrag voor de betreffende percelen (inclusief alle aankoopkosten en pachtverbrekingvergoeding).

De subsidie wordt als volgt berekend:  $\text{Bedrag subsidie} = \text{totale geschatte of gedane aankoopkosten} \times 75\%$ , met een plafond van 5€/m<sup>2</sup>

Wanneer delen van de aan te kopen percelen niet in aanmerking komen voor de subsidie wordt het bedrag van de subsidie als volgt berekend:  $\text{Bedrag subsidie} = (\text{totale aankoopkosten} / \text{totale oppervlakte}) \times \text{te subsidiëren oppervlakte} \times 75\%$ , met plafond van 5 €/m<sup>2</sup>.

De subsidie kan gecumuleerd worden met subsidies van andere overheden, maar de totale subsidie mag niet meer bedragen dan 100 % van het aankoopbedrag, inclusief alle kosten.

*Illustratie aan de hand van een voorbeeld:*

Perceel grond van 2 ha kost 140.000 euro of 7 euro/m<sup>2</sup>.

75% van de aankoopprijs = 105 000 euro.

Maar de prijs is hoger dan 5 euro/m<sup>2</sup> dus in dit geval bedraagt de subsidie 100 000 euro.

Wanneer de werkelijke uitgaven voor de aankoop het bedrag in het financieringsplan overstijgen, beperkt de uitbetaling van de subsidie zich tot wat initieel is goedgekeurd en vastgelegd.

Wanneer de werkelijke uitgaven lager zijn dan de oorspronkelijke raming, wordt de uit te betalen subsidie herrekend op basis van de werkelijke uitgaven.

Voor eventuele inrichtingswerken en voor de bebossing worden in het kader van deze projectoproep geen subsidies toegekend. Voor inrichtingswerken kan een subsidie gevraagd worden via de Projectsubsidies Natuur: <https://www.natura2000.vlaanderen.be/projectsubsidies-natuur> of via projectsubsidies Openstelling [www.natuurenbos.be/projectsubsidies-openstelling](http://www.natuurenbos.be/projectsubsidies-openstelling).

Voor de bebossing (aanplanting) kan een subsidieaanvraag ingediend worden via de oproep bebossing ([www.natuurenbos.be/bebossing](http://www.natuurenbos.be/bebossing)).

Voor de inrichting, de bebossing, sensibilisering/educatie en het beheer zijn samenwerkingsverbanden met derden mogelijk.

Het toekennen van een subsidie voor de aankoop in het kader van deze projectoproep betekent niet dat er automatisch subsidies toegekend worden voor inrichting of voor bebossing binnen de hierboven vermelde subsidieregelingen.

### 3.3. Toekenning van de subsidie

Op basis van de toetsing en de door Natuur en Bos berekende subsidie, beslist de minister welke projecten een subsidie krijgen en voor welk bedrag. Aanvragers worden op de hoogte gebracht van de goedgekeurde subsidieprojecten uiterlijk 2 maand na indiening.

### 3.4. Uitbetaling van de subsidie

De subsidie wordt in één keer uitbetaald op basis van een kopie van de akte.

Je kan de betaalaanvraag pas indienen nadat de koopakte is verleden, de bebossing is uitgevoerd én de aanvrager de bebossing heeft geregistreerd op [www.bosteller.be](http://www.bosteller.be).

De subsidie kan gecumuleerd worden met subsidies van andere overheden, maar de totale subsidie mag niet meer bedragen dan 100 % van het aankoopbedrag, inclusief alle kosten. Bij uitbetaling moet informatie over eventuele andere verkregen subsidies van andere overheden toegevoegd worden.

## 4. Verwachtingen na toekenning

### 4.1. Termijn van uitvoering

De terreinen moeten effectief aangekocht zijn én bebost uiterlijk 3 jaar na de toekenning van de subsidie. Zoniet heeft de begunstigde niet langer recht op de toegekende subsidie.

Er wordt geen uitstel voor de aankoop noch de realisatie gegeven.

Indien de begunstigde er niet in slaagt de aankoop en de bebossing uit te voeren op de aangegeven percelen zoals vermeld in de aanvraag, dan kunnen binnen het toegekende budget en binnen de subsidievoorwaarden, voor een zelfde oppervlakte andere percelen aangewend worden voor aankoop en bebossing, nadat Natuur en Bos hiervan formeel wordt op de hoogte gebracht.

Bij de communicatie vermeld je steeds dat het project werd gerealiseerd met middelen van de Vlaamse overheid. Natuur en Bos zal ook eigen initiatieven nemen rond de communicatie over deze projecten.

### 4.2. Voorwaarden na bebossing

Na bebossing vallen de aangekochte terreinen onder de toepassing van het Bosdecreet en het Natuurdecreet. De bebossing moet als bos in stand gehouden worden voor een periode van tenminste 25 jaar na datum van aanplanting<sup>4</sup>.

Openbare onroerende goederen, die onder de toepassing van het Bosdecreet vallen, in casu openbaar bos, kunnen niet vervreemd worden zonder machtiging van de Vlaamse regering (conform art. 90 van ditzelfde decreet).

### 4.3. Niet naleven van de voorwaarden

Het Agentschap voor Natuur en Bos houdt het toezicht op de correcte uitvoering van het project zoals het werd goedgekeurd. Wat betreft het gebruik van de subsidie kunnen gemachtigde ambtenaren van de Vlaamse overheid en/of het Rekenhof steeds verantwoordingsstukken ter plaatse controleren. Wanneer de toekenningsvoorwaarden niet worden nageleefd en/of wanneer de subsidie niet wordt gebruikt voor het doel waarvoor het werd toegekend, kan de aanvrager na beslissing van de Vlaamse minister bevoegd voor de landinrichting en het natuurbehoud, het recht op de subsidie verliezen of gehouden worden tot de onmiddellijke terugbetaling van de subsidie, vermeerderd met de wettelijke interesten, aan het Vlaamse Gewest. Als de aanvrager nalaat de subsidie te verantwoorden, vervalt de beslissing tot toekenning van de subsidie voor het niet verantwoorde gedeelte.

---

<sup>4</sup> Zoals bepaald in artikel 3 van het Bosdecreet.



## Vragen?

### Over deze oproep:

- [subsidies.anb@vlaanderen.be](mailto:subsidies.anb@vlaanderen.be)

### Over de verenigbaarheid met Natura 2000-doelstellingen?

- [Relatiebeheer.anb@vlaanderen.be](mailto:Relatiebeheer.anb@vlaanderen.be)

### Persoonlijk contact

- Oost- en West-Vlaanderen: Ilke Werbrouck - T 0493 31 21 40
- Vlaams-Brabant: Bart Denayer - T 0475 67 89 90
- Antwerpen en Limburg Kurt Michiels - T 0474 93 85 51

### Over bosuitbreiding in het algemeen

- [meerbos@vlaanderen.be](mailto:meerbos@vlaanderen.be)